

Förvaltningsberättelse
Vatten- och avloppsverksamheten
Tranås kommun

2023-01-01 – 2023-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Uppdrag.....	3
Uppföljning av mål och inriktning	4
Resultat.....	5
Framtid	7
Finansiella rapporter för vatten- och avloppsverksamheten.....	8

Förvaltningsberättelse

Uppdrag

Teknik- och griftegårdsnämnden (TGN) är huvudman och är därmed ansvarig för drift, underhåll och utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Tranås kommun.

VA-verksamheten ska beakta Tranås kommuns Vision 2040, vilket innebär att avdelningen ska planera för ett hållbart samhälle utifrån den prognosticerande tillväxten. Tranås kommuns Vision 2040 innebär också att VA-verksamheten behöver planera för att bygga ut och förnya ledningsnätet samt underhålla anläggningar för att minska miljöpåverkan och därmed uppfylla målen i Agenda 2030.

Verksamheten ska uppfylla lagar och regler utifrån gällande tillstånd och föreläggande från centrala, regionala och lokala tillsynsmyndigheter. Avdelningen ska bedriva en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet till alla kunder i VA-kollektivet.

Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde är det geografiska område vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Området kan komma att förändras/utökas exempelvis vid exploatering.

Upprättandet av verksamhetsområden ingår som en del av kommunens skyldighet att ordna vattenförsörjning och avlopp i de större sammanhang där det krävs med hänsyn till människors hälsa eller miljön. Inom verksamhetsområden gäller Allmänna bestämmelser VA (ABVA) och fastställd VA-taxa.

Ledningsnät - drift och underhåll

VA-avdelningen är ägare och ansvarar för drift, underhåll och anläggning av nya ledningar inom det kommunala ledningssystemet. Ledningsnätet består av ca 19 mil kallvattenledningar som förser abonnenterna med dricksvatten och ca 19 mil spillvattenledningar som transporterar avloppsvatten till reningsverken. Systemet innehåller dessutom ca 14 mil dagvattenledningar som transporterar bort regn- och smältvatten. Totalt finns det ca 52 mil ledningar.

VA – Verket

VA-avdelningen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Huvudverksamheten är re-

ning av avloppsvatten men det finns även en sidoverksamhet som är framställning av gas- och vätskeformiga bränslen. Verksamhetens efterlevnad av de fastställda villkoren tydliggörs i kontrollprogrammet.

Tranås avloppsreningsverk ligger i nordöstra delen av Tranås tätort. Vid avloppsreningsverket behandlas avloppsvatten från hushållen i Tranås tätort, Säby, Gripenberg, Linderås, Sommen, Röhälla, Norraby, Hätte, Seglarvik, del av Smörstorp, Krämarp och Övrarp. Antalet anslutna personer är ca 17 000 stycken.

Det finns ett antal industrier som är påkopplade till reningsverket. Verket tar också emot lakvatten från Norraby deponi. Det behandlade avloppsvattnet leds till Svartån, som efter ca 1,5 km rinner ut i sjön Sommen. Avloppsreningsverket byggdes ursprungligen år 1960 för mekanisk – biologisk (aktiv slam) rening av avloppsvatten från Tranås stad. År 1974 utökades reningsverkets kapacitet med 50 % och kompletterades med kemisk rening. Under år 2013 kompletterades biobassängerna med kväverening. År 2020 kompletterades VA-verket med en mer effektiv kväverening för att klara utökade myndighetskrav. Det gjordes en omfattande renovering av rötammaren år 2021–2022, för att klara gasnormen EGN-2020. Gasen som produceras används för uppvärmning av reningsverkets lokaler och kommunens övriga lokaler inom Näckströmsområdet.

Viktiga beslut och händelser under året

Under 2023 har beslut tagits om att dela på VA- och avfallsavdelningen efter genomlysning av organisationen. Det huvudsakliga syftet med omorganisationen är att skapa en mer renodlad organisation där respektive avdelning kan fokusera på sitt respektive uppdrag.

VA-avdelningen har även utökat sin organisation genom att anställa en VA-ingenjör på rörnätsenheten. Detta i syfte att öka den interna kompetensen inom enheten och minska beroendet av tekniska konsulter för utredningar och beräkningar.

VA-avdelningen har även tagit fram en förnyelseplanering av befintligt VA-ledningsnät i syfte att kunna förbättra arbetet med förnyelse- och underhållsåtgärder på ett mer långsiktigt och hållbart sätt. Förnyelseplanen ska vara ett levande dokument som ska uppdateras kontinuerligt och på det sättet förbättra VA-verksamhetens långsiktiga planering och arbete.

Vidare har VA-avdelningen även tagit fram en vattentjänstplan med tillhörande miljöbedömning. Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga VA-planering och är en länk mellan kommunens översiktsplan och VA-plan. Teknik- och griftegårdsnämnden har godkänt planen och den har lagts ut för samråd. Under samrådet kommer synpunkter att kunna inhämtas från de som kan beröras av planen innan den kan antas av kommunfullmäktige under 2024.

VA-avdelningen har under 2023 uppdaterat och gått igenom befintlig krisavstängningsplan i syfte att kunna dela in hela Tranås kommun i mindre delar vid en eventuell större vattenläcka. Den nya krisavstängningsplanen kommer att testköras under 2024.

Under 2023 har verksamheten även arbetat vidare med effekterna av det omfattande skyfallet som drabbade kommunen 2021. Skyfallets effekter kommer att påverka VA-kollektivet under lång tid framöver. VA-tekniska utredningar har genomförts för att kunna bemöta inkomna regresskrav. De VA-tekniska undersökningarna gäller modellering av ledningsnätet för spillvatten och dagvatten, flödesmätning för att kunna kalibrera modellen, rökut-

redning av ledningsnätet för kontroll av hur respektive fastighet är kopplad till det kommunala VA-ledningsnätet samt filmning och renspolning av hela ledningsnätet. Kostnaderna för dessa utredningar uppgår till ca 5,46 mkr och har bekostats av skattekollektivet. Skattekollektivet har avsatt en summa om 23 mkr från 2022 års resultat, i syfte att ta höjd för framtida utbetalningar av regresskrav ställt mot Tranås kommun. Under 2023 har ett antal regresskrav utretts och kommer att bemötas under 2024 av VA-huvudmannen.

VA-verksamheten har från år 2023 och framåt tecknat en översvämningförsäkring som tar kostnader för tekniska utredningar, juridisk hjälp samt utbetalningar av regresskrav upp till 25 mkr. Detta gäller dock endast gällande eventuella framtida översvämningar. Kostnaden för denna översvämningförsäkring är 0,56 mkr/år och bekostas av VA-kollektivet.

VA-avdelningen har även lagt upp en investeringsplan i syfte att kunna säkerställa att ledningsnätet klarar av att hantera framtida skyfall och etapp 1 har under 2023 färdigställts. Etapp 1 bestod av byggnation av en dagvattendamm och ombyggnation av parkeringen vid Västra vägen. Denna del drabbades hårt av skyfallet 2021.

Uppföljning av mål och inriktning

VASS är Svenskt Vattens statistiksystem där man samlar information om de olika VA-organisationerna runt om i Sverige. Här finns möjlighet att jämföra sig med andra och få fram nyckeltal. Verksamheten jobbar med ett hundratal olika nyckeltal gällande vattenkvalité, taxenivåer, rörbrott, avloppsstopp, breddningar, investeringar, reinvesteringar m.m.

VA-avdelningen har även 3 beslutade nämndmål kopplat till sin verksamhet och samtliga nämndmål är 2023 uppnådda.

Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Utfall 2023
Minska negativ påverkan på grundvattnen, sjöar och vattendrag	Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve och fosfor får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.	BOD7 – 2,0 mg/l P -0,16 mg/l. N -11,7 mg/l.

VA-avdelningen har 2023 nått tillsynsmyndighetens utsläppskrav från reningsverket med god marginal. VA-avdelningen har lyckats mycket bra med målvärdena tack vare exakta processjusteringar och under 2023 har VA-verket anställt en processingenjör som ständigt håller koll på att processen är stabil. Kontinuerlig dialog mellan enhetschef VA-verk och driftpersonalen sker så att arbetet med att justera processen och förfina arbetet hela tiden är en naturlig del i det dagliga arbetet. Detta för att nå ett ännu bättre resultat i reningsprocessen i framtiden.

Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Utfall 2023
En säker livsmedelsproduktion	Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	0 st.	0 st.

VA-avdelningen har inte haft några underkända vattenprov på ledningsnät eller hos användare under år 2023. Detta har uppnåtts genom att följa drifrutiner på vattenverket, ett fortsatt bra underhåll av långsamfilter, UV-

ljus och andra barriärer. Avdelningen fortsätter med vatten-/luftspolning av ledningsnät i de centrala delarna av Tranås tätort. Avdelningen arbetar även proaktivt ute på ledningsnätet genom att öppna vattenposter i områden med dålig omsättning på vattnet, i syfte att vattnet inte ska bli stående för länge i ledningarna och därmed bli dåligt.

Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Utfall 2023
Högre förnysetakt i VA-ledningsnät	Förnysetakten ska vara högst 200 år, vilket motsvarar en förnysetakt på 0,5 % av ledningsnätet per år	0,5 %	0,61 %

- I Tranås kommun finns totalt 511 756 meter VA-ledning och VA-avdelningen har år i 2023 bytt ut 3 140 meter, vilket motsvarar 0,61 % av ledningsnätet.
- I Tranås kommun finns totalt 186 914 meter vattenledning och VA-avdelningen har år i 2023 bytt ut 1 066 meter, vilket motsvarar 0,57 % av ledningsnätet.
- I Tranås kommun finns totalt 187 090 meter spillvattenledning och VA-avdelningen har år i 2023 bytt ut 730 meter, vilket motsvarar 0,39 % av ledningsnätet.
- I Tranås kommun finns totalt 137 752 meter dagvattenledning och VA-avdelningen har år i 2023 bytt ut 1 345 meter, vilket motsvarar 0,96 % av ledningsnätet.

Enligt framtagna förnyelseplan i Tranås kommun ska utbytestakten av befintligt VA-ledningsnät vara 0,7 % årligen. Därför kommer VA-avdelningen att ta höjd för detta framledes vilket kommer innebära högre investeringsbudget och ökade taxor.

Resultat

Vatten- och avloppsverksamheten visar för 2023 ett underskott om ca 1,1 mkr, som tas mot resultatet. Föregående år visade ett överskott om ca 0,8 mkr. Värdet på investeringsfonden var vid årets ingång 8,0 mkr och vid årets utgång 7,7 mkr, upplösning sker med 0,2 mkr per år. Fonden används till viss del både för att möta befintliga samt framtida investeringars avskrivningskostnader.

Verksamhetens intäkter uppgår till 49,3 mkr (43,1 mkr). Intäkterna består av bruksavgifter, anläggningsavgifter samt diverse övriga intäkter. Av de totala anläggningsavgifterna för året redovisas år 1: 10 % för direkta kostnader och administrationskostnader samt 1/50 av resterande 90 % som en intäkt i årets resultaträkning. Resterande del av årets anläggningsavgifter redovisas i en avsättning i balansräkningen och upplöses i framtida resultaträkningar enligt följande: år 2–50 intäktförs 2 % per år av den del av anläggningsavgiften (90 %) som ej avsåg direkta kostnader i samband med avslutningen.

Periodisering från tidigare år för anläggningsavgifter var vid årets ingång 46,8 mkr (44,2 mkr). Efter årets periodisering uppgår summan till 52,5 mkr (46,8 mkr). Den summan kommer sannolikt att växa väsentligt de närmaste åren, eftersom Tranås

kommun från år 2008 började tillämpa redovisningspraxis med periodisering av intäkter för anläggningsavgifter 50 år framåt.

Kostnaderna för att driva vatten- och avloppsverksamheten inklusive proportionell fördelning av kommuninterna kostnader uppgår till 50,4 mkr (43,1 mkr), inklusive avskrivningar och finansiella poster.

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till 32,2 mkr mot budget 28,1 mkr. Föregående års investeringar uppgick till 24,4 mkr. Under året har tidigare påbörjade projekt avslutas och aktiverats samt nya projekt påbörjats, som sträcker sig över en längre period.

Under 2023 har utbyggnationen av kommunalt VA till Granelund färdigställd för ca 4,1 mkr (4,9 mkr). Vidare har en ny dagvattendamm i Höganloft färdigställd för ca 1,3 mkr. Detaljprojekteringen för utbyggnad av den kommunala VA-anläggningen till nytt bostadsområde i Tostås har påbörjats under år 2023, till en kostnad av ca 0,2 mkr.

Rörnätsheten har under 2023 genomfört flera större reinvesteringar: byggnation av en dagvattendamm på Västra vägen samt byte av spillvatten, dagvatten och dricksvatten på del av Västra vägen för ca 8,7 mkr, VA-sanering av Verkstadsgatan

etapp 2 för ca 2,5 mkr samt reling av dagvatten och spillvatten för ca 0,7 mkr.

Vidare har rörnätsenheten även tagit fram handlingar för att i fyra etapper VA-sanera hela kvarteret Diplomaten, med start av etapp 1 år 2024, för ca 2,5 mkr. Rörnätsenheten har även tagit fram handlingar för att år 2024 påbörja VA-saneringen av hela Skyttegatan, från Västra vägen till Torpgatan, för ca 0,75 mkr.

VA-verket har investerat i en ny extern slammottagare på avloppsreningsverket för ca 1 mkr, nya rens-galler för inkommande spillvattenledning till avloppsreningsverket för ca 2,5 mkr (1,38 mkr) samt nya lyftbalkar i Kimarp och hamnens pumpstationer för ca 0,3 mkr.

Vidare har VA-verket även renoverat betongen i tre block på avloppsreningsverket för ca 0,1 mkr samt renoverat kedjespelen i sex sedimentbassänger på avloppsreningsverket för ca 3,6 mkr samt nya galler för ca 2,5 mkr.

Regresskrav efter skyfall 2021

Tranås drabbades, den 5 juli 2021, av ett mycket kraftigt skyfall. Värst utsatt blev området Ängaryd och Hagadahl i Tranås kommun, där kraftiga översvämningar uppstod till följd av stora regnmängder. Detta har resulterat i att ett antal regresskrav från försäkringsbolag och privatpersoner är ställda mot Tranås kommun.

Tranås kommun satte i bokslutet 2022 av 23 mkr för att bekosta utredningar för att bemöta inkomna regresskrav samt eventuella utbetalningar vid bifall av regresskrav.

Av dessa medel har ca 5,4 mkr upparbetas för tekniska utredningar. Inga medel har betalats ut till försäkringsbolag eller privatpersoner utifrån inkomna regresskrav eftersom de tekniska utredningarna ännu inte är färdigställda.

VA-avdelningen har under 2023 fortsatt arbetet med att ta fram tekniska utredningar på ledningsnätet i syfte att kunna bemöta inkomna regresskrav. Det gäller tekniska utredningar i form av besiktningsfilmning, modulering, anslutningskontroller, intervjuer och källargolvsinmätningar. Större delen av de tekniska utredningarna är klara förutom uppgradering och justering av en modell som togs fram 2016 samt intervjuer och källargolvsinmätningar. Under 2023 har ett antal kontrollberäkningsrapporter arbetats fram som därefter kommer skickas till ansvarig försäkringsmäklare

som underlag för att kunna bemöta inkomna regresskrav.

Pågående och framtida investeringar

Under 2023 har det kommunala verksamhetsområdet utökats genom färdigställande av projekt Granelund nytt bostadsområde. Planeringen av nästa bostadsområde Tostås har påbörjats med planerad byggstart 2024, med färdigställande 2025.

På VA-verket har stora reinvesteringar genomförts på avloppsreningsverket: renovering av betongen i 3 av 18 bassänger i avloppsreningsverket, nya rens-galler till inkommande spillvattenledning till avloppsreningsverket och renovering av kedjor i 6 av 18 sedimentbassänger.

VA-verket har även installerat nya balkar i taket för en säker hantering vid demontering och installation av pumparna i Kimarp och hamnens pumpstation.

Nyinvesteringar genomförda på VA-verket är ny grind in till avloppsreningsverket, installation av en extern slammottagare och ny täckning av renoverad förtjockare.

En omfattande utredning av hur nya pumpar till vattenreningsverket på Fröafall ska installeras har även påbörjats under 2023.

På rörnätsenheten har två stora reinvesteringar genomförts på ledningsnätet genomförts: relining av vattenledningar på Verkstadsgatan etapp 2 och VA-sanering av vattenledningar, spillvattenledningar och dagvattenledningar på Västra vägen inkl. byggnation av en ny fördröjningsdamm för dagvatten längs med Västra vägen. Ett antal invallningar av befintliga dagvattendamm har genomförts i syfte att skyfallssäkra delar av kvarteret Hubbarp och Ängaryd. Detaljprojektering av kvarteret Diplomaten har genomförts, i syfte att kunna göra en komplett VA-sanering av detta område. Kvarteret Diplomaten kommer VA-saneras i fyra etapper, med start av etapp 1 under 2024. Ett antal trasiga ventiler har bytts ut under 2024, i syfte att säkerställa att avdelningen har en fungerande krisavstängningsplan vid en eventuell stor vattenläcka. Arbetet med utbyggnation av digitala vattenmätare har fortsatt under 2023.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Tranås kommun har för sin framtida VA-försörjning upprättat en VA-strategi med tillhörande VA-plan. Dokumentet har sin grund i Tranås Kom-

munvision för 2040 och vilar på befintlig lagstiftning enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, miljöbalken (1998:808), livsmedelslagstiftningen samt plan- och bygglag (2010:900). VA-strategin omfattar nio fokusområden och är antagen av kommunfullmäktige 2020-10-26, § 162. VA-planen har visat ca 50 åtgärdsförslag som alla är kopplade till dessa fokusområden.

VA-avdelningen har under 2023 tagit fram en förnyelseplan för ledningsnätet i Tranås kommun. Syftet med planen är att kunna förbättra arbetet med förnyelse- och underhållsåtgärder på ett mer långsiktigt och hållbart sätt. Arbetet med att ta fram planen har pågått under en längre tid och omvärldsbevakning har genomförts löpande under hela processen. Planen grundar sig i en gedigen nulägesanalys samt undersökningar av strategiskt behov och riskanalyser, för att identifiera förnyelseåtgärder som behöver genomföras.

Tanken med förnyelseplanen är att det ska vara ett levande dokument som kan uppdateras kontinuerligt och på det sättet förbättra VA-verksamhetens långsiktiga planering och arbete.

VA-avdelningen har under 2023 tagit fram en vattentjänstplan med tillhörande miljöbedömning, som teknik- och griftegårdsnämnden i december 2023 beslutade att godkänna för samråd.

Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga VA-planering och är en länk mellan kommunens översiktsplan och VA-plan.

Från och med 1 januari 2024 ska alla kommuner i Sverige ha en aktuell vattentjänstplan som är fastställd i kommunfullmäktige, enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Tranås kommun räknar med att vattentjänstplanen är antagen i kommunfullmäktige till sommaren 2024 och då är Tranås bland de första kommunerna i Sverige att ha en antagen vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen omfattas även av miljöbalkens (1998:808) regler om strategiska miljöbedömningar för planer.

Framtid

VA-huvudmannen i Tranås kommun har precis som många andra VA-huvudmän i Sverige en växande infrastrukterskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med Tranås kommuns tillväxtmål, som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att VA-huvudmannen står inför stora utmaningar i framtiden. VA-huvudmannen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar, i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

Tranås kommun står inför stora investeringar under kommande år. Anläggningstillgångarna planeras att ha ökat med drygt 30 % år 2027, jämfört med 2022. Detta kombinerat med höjda räntor leder till ökade kapitalkostnader. Driftkostnaderna kommer också att öka pga. av prisökningar i samhället.

Det ökade investeringstrycket på VA-huvudmannen kommer i framtiden att leda till ökade taxor. VA-huvudmannen har i samarbete med konsultbolaget Tyréns genomfört en prognos för taxeutvecklingen i Tranås kommun fram till 2031. VA-huvudmannen i Tranås kommun står inför stora investeringar under kommande år. Rapporten visar att VA-huvudmannen i Tranås kommun behöver höja brukningsavgifterna inför år 2024 med 18 %, för att sedan höja brukningsavgiften med 18 % till 2025 och ytterligare 12 % inför 2026. Anläggningsavgifterna behöver höjas med 10 % inför 2025 och 2026.

VA-verksamheten kommer fortsatt prioritera sin verksamhet utifrån gällande VA-strategi, VA-plan, förnyelseplan samt vattentjänstplan. I framtiden kommer fokus ligga på att ta fram ett verksamhetsområde för dagvatten, arbeta fram en dagvattentaxa och upprätta en krisplan för VA.

Finansiella rapporter för vatten- och avloppsverksamheten

Resultaträkning				Balansräkning			
belopp i mkr	Not	2023	2022	belopp i mkr	Not	2023	2022
Vatten- och avloppsvavgifter		45,4	40,2	TILLGÅNGAR			
Anslutningsavgifter		1,9	1,7	Anläggningstillgångar			
Övriga intäkter		2,0	1,2	Materiella anläggningstillgångar			
SUMMA INTÄKTER		49,3	43,1	Byggnader och tekniska anläggningar	1	281,5	255,8
Kostnader material m.m.		-1,4	-1,2	Pågående nyanläggningar	2	6,7	8,4
Personal		-11,4	-10,3	Summa anläggningstillgångar		288,2	264,2
Övriga verksamhetskostnader		-26,9	-20,9	Omsättningstillgångar			
Avskrivningar	1	-8,5	-8,3	Kundfordringar		4,7	7,4
SUMMA KOSTNADER		-48,2	-40,7	Övriga kortfr fordringar, uppl intäkter		0,2	0,0
RÖRELSERESULTAT		1,1	2,4	Summa omsättningstillgångar		4,9	7,4
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER				SUMMA TILLGÅNGAR		293,1	271,6
Ränteintäkter		0,9	0,8	EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Räntekostnader		-3,3	-2,6	Eget kapital		0,0	0,0
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-2,4	-1,8	Summa Eget kapital		0,0	0,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-1,3	0,6	Avsättningar	3	7,7	8,0
Upplösning investeringsfond		0,2	0,2	Skulder			
Upplösning/Avsättning VA-avgifter		0,0	-0,8	Långfristiga skulder			
ÅRETS RESULTAT		-1,1	0,0	Affärsdrivande verkens beräknade interna lån		226,8	213,4
				Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	4	52,5	46,8
				Summa långfristiga skulder		279,3	260,2
				Kortfristiga skulder			
				Leverantörsskulder		6,1	0,8
				Övriga kortfristiga skulder, förutbetalda intäkter		0,0	2,6
				Summa kortfristiga skulder		6,1	3,4
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		293,1	271,6

Förvaltningsberättelse Vatten- och avloppsverksamheten Tranås kommun 2023-12-31

Belopp i mkr	2023	2022
Not 1. Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och andra tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	378,4	358,7
Inköp	27,3	17,3
Omklassificering	-10,7	1,1
Aktivering pågående projekt	6,9	1,3
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0
Utgående ack. anskaffningsvärden	401,9	378,4
Ingående avskrivningar	-122,6	-113,2
Omklassificering	10,7	-1,1
Årets avskrivningar	-8,5	-8,3
Utgående ack. avskrivningar	-120,4	-122,6
Utgående redovisat värde	281,5	255,8
Not 2. Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	8,4	2,6
Årets investeringar	5,2	7,1
Färdigställda	-6,9	-1,3
Utgående redovisat värde	6,7	8,4
Not 3. Avsättningar		
Ingående balans	8,0	8,2
Årets uttag	-0,2	-0,2
Årets avsättning	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	7,7	8,0
Not 4. Långfristiga skulder		
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	52,5	46,8
Utgående bokfört värde	52,5	46,8